

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3132

Vragen van het lid **Leijten** (SP) aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat over *het bericht «Tata Steel betaalt alleen «belasting» aan Tata Steel»* (ingezonden 21 april 2022).

Antwoord van Minister **Adriaansens** (Economische Zaken en Klimaat), mede namens de Staatssecretaris van Financiën (ontvangen 15 juni 2022).

Vraag 1

Deelt u de mening dat het onacceptabel is dat de Nederlandse belastingbetaler veertien jaar na dato nog steeds meebetaalt aan de overname van Corus door Tata Steel terwijl dit bedrijf geen winstbelasting betaalt?¹

Antwoord 1

Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake Rijksbelastingen (AWR) kan ik niet ingaan op de fiscale positie van een individuele belastingplichtige. In zijn algemeenheid kan ik wel stellen dat bedrijven die grote investeringen of grote overnames doen, in de jaren daarna ook grote afschrijvingen of financieringskosten kunnen hebben. Hierdoor kan er sprake zijn van fiscale verliezen en als gevolg daarvan verliescompensatie, waardoor er langdurig geen belasting wordt betaald. Dit vind ik acceptabel zolang er geen sprake is van belastingontwijking.

Vraag 2

Wordt bij het verstrekken van subsidie voor vergroening rekening gehouden met de belastingafdracht van Tata Steel? Zo ja, hoe?

Antwoord 2

Nee, met subsidies worden bepaalde activiteiten gestimuleerd en daarbij vormen de verdiensten en belastingafdracht van een bedrijf geen criteria voor het bepalen of deze wel of niet in aanmerking komt voor deze subsidies.

Vraag 3

Hoe bent u er zeker van dat de cijfers die Tata Steel Nederland aanlevert betrouwbaar zijn, afgaand op de slechte belastingmoraal van het bedrijf?

¹ Noordhollands Dagblad, 22 maart 2022, «Tata Steel betaalt alleen «belasting» aan Tata Steel» (https://www.noordhollandsdagblad.nl/cnt/dmf20220322_31552031).

Antwoord 3

De jaarcijfers van Tata Steel worden gecontroleerd en zijn altijd van een goedkeurende verklaring voorzien door een onafhankelijke accountant, Price Waterhouse Coopers (PWC). De publicatie van Trouw op 26 september 2020, «Tata Steel IJmuiden betaalde nooit winstbelasting in Nederland» heeft overigens geleid tot nadere reviews door PWC. De conclusie van PWC was opnieuw dat de jaarrekeningen van Tata Steel in Nederland volledig voldoen aan de geldende wet- en regelgeving.

Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) kan ik niet ingaan op de fiscale positie van een individuele belastingplichtige. In zijn algemeenheid geldt dat de Belastingdienst risicogericht toezicht uitoefent. Binnen de Belastingdienst bestaan ook specifieke coördinatiegroepen op het gebied van verrekenprijzen (Coördinatiegroep verrekenprijzen) en concernfinanciering (Coördinatiegroep Taxhavens en Concernfinanciering). In het door de Belastingdienst uitgeoefende toezicht worden relevante signalen meegenomen in de risicoselectie. Hierbij kan ook berichtgeving over een belastingplichtige in de media een rol spelen.

Vraag 4

Erkent u dat er al langer bredere irritatie is over de belastingmoraal van zowel de Nederlandse tak als het Indiaanse moederbedrijf? Kunt u een overzicht geven wat het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat en Financien de afgelopen tijd hebben gedaan om de belastingconstructie te ontmantelen?²

Antwoord 4

Nee, ik kan niet erkennen dat er brede irritatie is over het belastingmoraal van Tata Steel. Binnen de geldende wet- en regelgeving kan een bedrijf zelfstandig beslissingen nemen met betrekking tot haar financieringsstructuur. Wel acht ik het van belang dat bedrijven het betalen van belastingen als een bijdrage aan de samenleving en aan onze welvaart zien, en niet alleen als een kostenpost. Ook het bedrijfsleven is hier steeds meer van doordrongen. Dit denken wordt de komende tijd door een groot aantal Nederlandse bedrijven concreet vormgegeven via de recent gepresenteerde Tax Governance Code van VNO-NCW³. Ik hoop dat zo veel mogelijk bedrijven zich op korte termijn ook bij dit initiatief zullen scharen.

Vanaf 2019 geldt de generieke renteaftrekbeperving in de vennootschapsbelasting, de zogenoemde *earningsstripping*-maatregel. Hierdoor is rente boven 30% van de EBITDA (de winst vóór aftrek van rentekosten, belastingen, afschrijving en afboekingen) voor vennootschapsbelastingplichtigen niet meer aftrekbaar van de winst, behoudens een drempel van 1 miljoen euro. Dit percentage is per 2022 verlaagd naar 20%. Het doel van deze maatregel is om belastingontwijking tegen te gaan en ook om bij bedrijven de verhouding eigen vermogen-vreemd vermogen te verbeteren.

Vraag 5

Kunt u een uitputtend overzicht geven van de contacten tussen bewindspersonen en ambtenaren met Tata Steel Nederland vanaf 1 januari 2021?

Antwoord 5

Overzicht van de gesprekken die door bewindspersonen en ambtenaren zijn gevoerd met Tata Steel Nederland vanaf 1 januari 2021:

² Trouw, 26 september 2020, «Tata Steel IJmuiden betaalde nooit winstbelasting in Nederland» (<https://www.trouw.nl/economie/tata-steel-ijmuiden-betaalde-nooit-winstbelasting-in-nederland~be5f2ad5/>).

³ <https://www.vno-ncw.nl/taxgovernancecode>.

Bewindspersoon	Gesprekspartners	Datum	Gespreksonderwerpen
Toenmalig Minister EZK + ambtenaren EZK	CEO TSL en CEO TSN	25/02/2021	<i>Expression of Principles</i> (EoP), verduurzaming staalfabriek IJmuiden
Topambtenaar EZK + ambtenaren EZK	CEO TSN, voorzitter RvC TSN	15/06/2021	Opsplitsing TSE, onafhankelijk onderzoek verduurzamingsopties over CCS/DRI
Toenmalig Minister EZK + ambtenaren EZK	CEO TSL en CEO TSN	05/07/2021	Opsplitsing TSE, onafhankelijk onderzoek verduurzamingsopties TSN over CCS/DRI
Topambtenaar EZK + ambtenaren EZK	CEO TSN, Voorzitter RvC TSN	14/07/2021	Opsplitsing TSE, onafhankelijk onderzoek verduurzamingsopties TSN
Toenmalig Minister EZK + ambtenaren EZK	CEO TSL en CEO TSN	15/09/2021	Keuze voor DRI-route i.p.v. grootschalige CCS
Toenmalig Minister EZK + Toenmalig Staatssecretaris IenW + ambtenaren EZK en IenW	CEO TSN, gedeputeerde provincie Noord- Holland	15/09/2021	RIVM rapport stofdepositie IJmond, Roadmap+ maatregelen, tussenrapportage Roland Berger, omgeving
Toenmalig Minister EZK+ Toenmalig Staatssecretaris IenW + topambtenaren EZK en IenW	CEO TSN, gedeputeerden provincie Noord- Holland, wethouders Beverwijk en Velsen	23/11/2021	Opvolging gesprek 15/09/2021, verduurzaming van TSN o.b.v. DRI, Roland Berger rapport, Roadmap+ maatregelen
Toenmalig Minister EZK + topambtenaren EZK	CEO TSN	23/11/2021	Opvolging gesprek 15/09/2021, verduurzaming van TSN o.b.v. DRI, Roadmap+ en het Roland Berger rapport
Staatssecretaris IenW + ambtenaren IenW	CEO TSN, Gedeputeerde provincie Noord-Holland, vertegenwoordigers provincie en Omgevingsdienst, wethouder gemeente Velsen	14/02/2022	Kennismaking, Roadmap+, milieu en omgeving, verduurzaming
Minister EZK + Minister KE + ambtenaren EZK	CEO TSL en CEO TSN	28/03/2022	Kennismaking en vervolgstappen verduurzamingstraject
Ambtenaren EZK & IenW	CEO TSN, ambtenaren van provincie Noord-Holland en omliggende gemeenten	maandelijks	Voortgang van de verduurzamingsactiviteiten en implementatie van de Roadmap+ projecten

Vraag 6

Kunt u aangeven hoeveel belastinginkomsten Nederland is misgelopen door deze overeenkomst? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 6

Nee, ik kan in deze specifieke situatie niet aangeven óf en zo ja hoeveel belastinginkomsten Nederland is misgelopen. Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) kan ik namelijk niet ingaan op de fiscale positie van een individuele belastingplichtige.

Vraag 7

Kunt u de andere belastingvoordelen van Tata Steel op een rij zetten (welke constructies worden gebruikt om belastingdruk te verlagen of minimaliseren) en de verstrekte subsidies (Rijksbreed) over 2021?

Antwoord 7

Op grond van artikel 67 van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (AWR) kan ik niet in gaan op de fiscale positie van een individuele belastingplichtige. Met betrekking tot de MIA/Vamil (Willekeurige afschrijving milieu-investeringen) geldt dat deze in beperkte mate wel openbaar zijn. Alle netto ontvangen steun boven de 500.000 euro per melding moet worden gepubliceerd in het TAM-register van de Europese Commissie sinds 2016 als gevolg van staatssteuntransparantie. Daarmee worden deze gegevens openbaar voor iedereen. De meeste meldingen van Tata Steel zitten onder dit bedrag. De meldingen van 2021 zijn nog niet gepubliceerd. Deze regeling wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW).

In 2021 zijn de volgende projectsubsidies aan TSN verleend:

Titel project	Jaar	Subsidie_TSN (in euro)	Subsidie Totale project (in euro)
iDME: Industrial DME via Sorption-Enhanced DME synthesis (SEDMES)	2021	19.250	453.011
H2ermes	2021	78.000	500.000

Naast subsidie voor de twee bovenstaande projecten maakt TSN ook gebruik van de jaarlijkse Subsidieregeling Indirecte kostencompensatie (IKC)- ETS (Europese emissiehandelssysteem). De verstrekte subsidies voor de Compensatieregeling ETS over 2021 bedragen in totaal 24.494.112 euro.

Vraag 8

Bent u bereid er voor te zorgen dat verduurzamingssubsidies niet verstrekt worden aan Tata Steel als zij hun bedrijfsconstructie zo blijven inrichten dat zij geen cent winstbelasting betalen over hun gemaakte winst – omdat zij die op papier kunnen «wegschrijven»? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 8

Bij het verstrekken van subsidies ga ik ervan uit dat bedrijven zich aan wet- en regelgeving houden. Subsidies worden verstrekt voor de noodzakelijke kosten van de voorgenomen activiteiten in het licht van de beoogde doelstellingen en resultaten voor zover redelijkerwijs niet gevegd kan worden dat deze uit eigen middelen of anderszins bekostigd worden.

Vraag 9

Erkent u dat Tata Steel Nederland op dit moment extreme winsten maakt omdat de staalprijs heel hoog is?

Antwoord 9

Het is goed dat bedrijven winsten maken, zo ook Tata Steel Nederland. De staalmarkt wordt gekenmerkt door een hoge volatiliteit, zowel aan de kant van de grondstoffen (ijzererts en kolen) als aan de kant van de staalproducten. De staalprijzen zijn momenteel hoog vanuit historisch perspectief maar dat geldt ook voor de grondstofprijzen.

Vraag 10

Bent u bereid mee te wegen of subsidie voor verduurzaming nog wel nodig is, gezien de hoge staalprijs op dit moment? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 10

Dit wordt al gedaan. Subsidie wordt slechts verstrekt voor de noodzakelijke kosten van de voorgenomen activiteiten in het licht van de beoogde doelstellingen en resultaten voor zover redelijkerwijs niet gevegd kan worden dat deze uit eigen middelen of anderszins bekostigd worden. De hoogte van de subsidie is dus mede afhankelijk van de revenuen en financiële draagkracht van het bedrijf dat op de wereldmarkt handelt.